

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.7.2012 г.
COM(2012) 422 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 762/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за предоставянето от държавите членки на статистика относно аквакултурите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 788/96

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно прилагането на Регламент (ЕО) № 762/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за предоставянето от държавите членки на статистика относно аквакултурите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 788/96

1. ВЪВЕДЕНИЕ

На 9 юли 2008 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕО) № 762/2008¹ за предоставянето от държавите членки на статистика относно аквакултурите (наричан по-долу „Регламентът за статистиката относно аквакултурите“). Регламентът започна да се прилага на 1 януари 2009 г. и с него се отмени Регламент (ЕО) № 788/96 на Съвета². Регламентът има за цел да отговори на необходимостта от по-широк спектър от данни за мониторинга на сектора на аквакултурите и аквакултурното производство, в знак на признание на важната роля, която този сектор играе в ЕС.

Съгласно член 11 *„До 31 декември 2011 г., а след това на всеки три години Комисията представя доклад за оценка на Европейския парламент и на Съвета, относно статистиките, съставени съгласно настоящия регламент, и по-специално за техните адекватност и качество. Този доклад извършва също така анализ на съотношението „стойност—ефикасност“ на системата, въведена за събиране и изготвяне на статистиката и посочва най-добрите практики за намаляване на обема на работа за държавите членки и за повишаване на полезността и качеството на данните.“* В доклада се отбелязва напредъкът, постигнат от държавите членки и държавите от ЕИП, заедно с Комисията, по отношение на разпоредбите на посочения регламент. Съгласно член 6 от регламента от държавите членки се изисква също така да предоставят подробен методологичен доклад, в който се описва начинът на събиране и компилиране на данните. Докладът включва информация относно техниките за съставяне на извадки, методите за приблизително изчисление и източниците на данни (различни от анкети), както и оценка на качеството на получените приблизителни изчисления. Информацията, предоставена от държавите членки във формулярите им за оценка, е в основата на настоящия доклад.

Оценката на съотношението „стойност — ефикасност“ при събирането на данни за аквакултурите (наред с други статистически области) бе извършена в рамките на анализа на съотношението „стойност — ефикасност“, извършван от Евростат за областите, които попадат в обхвата на статистическата програма на Общността за периода 2008—2012 г.³ Информацията за анализа бе събрана посредством въпросник, изпратен до всички държави членки, Исландия, Норвегия и Швейцария от Работната група за програмиране и координиране през септември 2010 г.

---

¹ Регламент (ЕО) № 762/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за предоставянето от държавите членки на статистика относно аквакултурите и за отмяна на Регламент (ЕО) № 788/96, ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 1—13.

² Регламент (ЕО) № 788/96 на Съвета от 22 април 1996 г. относно предоставянето от държавите членки на статистическа информация за производството на аквакултури, ОВ L 108, 1.5.1996 г., стр. 1—7.

³ Решение № 1578/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г. относно статистическата програма на Общността за периода 2008—2012 г. (ОВ L 344, 28.12.2007 г., стр. 15—43).

2. ОБХВАТ И СЪДЪРЖАНИЕ

Регламентът изисква предоставянето на данни в четири области, а именно:

- а) годишната продукция (обем и единична стойност) от аквакултурите;
- б) годишният принос (обем и единична стойност) към аквакултурите на основата на улов;
- в) годишната продукция от рибарниците и развъдниците;
- г) структурата на сектора на аквакултурите.

Данните се изискват ежегодно, с изключение на информацията за структурата (производствени методи), която се изисква на всеки три години. Първата година, за която се изискваше предоставяне на данни (референтната година), бе 2008 г., като данните трябваше да бъдат получени от Евростат до 31 декември 2009 г. най-късно. С регламента бе предоставена възможност на държавите членки да отложат прилагането или да получат дерогация от някои или от всички негови изисквания. На седем държави членки бе предоставен преходен период за прилагането на новия регламент (Чешка република, Германия, Гърция, Австрия, Португалия, Полша и Словения), като те ще предоставят данни за референтната година 2011 г. и за годините след това. На три държави членки (Австрия, Чешка република и Люксембург) бяха предоставени дерогации до 31 декември 2012 г. или да не предоставят информация (в случая на Люксембург), или да предоставят само приблизителни изчисления за някои категории, вместо изчерпателни валидирани статистически данни.

2.1 Събиране и източници на данни

В по-голяма част от държавите членки данните са събират чрез пълно преброяване на регистрираните производители на аквакултури с помощта на ежегодни въпросници, изпращани по пощата или по електронен път. Регистрацията на стопански дейности за производство на аквакултури е залегнала в изискванията на законодателството на ЕС в областта на здравето на животните⁴. Според сведенията, равнищата на непредоставяне на информация са като цяло ниски в много държави членки и за органите е сравнително лесно да проследяват подателите на информация. Някои държави членки съобщават, че прибягват до използването на административна информация, получена от източници от сектора. В редица държави се наблюдава сътрудничество между ветеринарните служби и службите по рибарство при извършването на кръстосани проверки на данните в регистъра и на получената информация.

2.2 Системи за събиране на данни в държавите членки

В настоящия доклад не са описани системите за събиране на данни на всички държави членки, поради действащите преходни договорености и разрешените дерогации от регламента по отношение на някои държави членки.

---

⁴ Директива 2006/88/ЕО на Съвета от 24 октомври 2006 г. относно ветеринарномедицинските изисквания за аквакултури и продукти от тях и за предотвратяване и борба с някои болести по водните животни (ОВ L 328, 24.11.2006 г.) и Решение на Комисията от 30 април 2008 г. за прилагане на Директива 2006/88/ЕО на Съвета по отношение създаването на информационна интернет страница за даване на достъп по електронен път до информация за стопански дейности за производство на аквакултури и за оторизираните преработвателни предприятия (ОВ L 138, 28.5.2008 г., стр. 12—20).

Белгия

С оглед на относително слабото ѝ производство, от Белгия понастоящем се изисква да представя само обобщени приблизителни данни, както е предвидено в член 3 от Регламента за статистиката относно аквакултурите. От Белгия обаче се очаква да предостави методологичен доклад.

България

Българската Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА) поддържа националния регистър на обектите за аквакултури и изисква от стопанските субекти да водят дневник на продажбите, да представят отчети за продажбите всеки месец и да предоставят статистическите данни, изисквани във формулярите за статистическа информация. Източниците на данни се подлагат редовно на кръстосана проверка, за да се провери валидността им, а на късно подадените данни (>30 дни) се прави последващо наблюдение. Данните се проверяват и от инспектори от ИАРА по време на посещенията на място.

Кипър

Дирекция „Рибарство и морски изследвания“ към Министерството на земеделието, природните ресурси и околната среда отговаря за статистическите данни относно аквакултурите в Кипър, като подаването на данни е предвидено в националното законодателство. Събирането на данни се осъществява основно чрез статистическо преброяване, което се допълва от инспекции на място и интервюта с ръководители или собствениците на предприятия за аквакултури. Допълнителна информация се получава от одобрения за зарибяване на блата или канали, от подробни данни за износа, предоставени от държавните ветеринарни служби, както и от вноса на храна за риби. Тези различни източници се подлагат на кръстосани проверки, като несъответствията се проследяват от отдела за аквакултури към Дирекция „Рибарство и морски изследвания“.

Дания

Датската Дирекция по рибарство към Министерството на земеделието събира данни посредством годишни доклади и статистически въпросници, предоставени от обекти за производство на аквакултури с търговска цел. Секторът е обхванат изцяло и не се използват никакви техники за съставяне на извадки. Данните се записват в регистъра за аквакултурите, поддържан от Дирекцията по рибарство. Качеството се гарантира чрез проверка на пълнотата на получените данни и чрез редица други методи за валидиране. Особено внимание се отделя на данните за количеството и стойността на производството. Дания изтъкна съществуването на особен проблем при събирането на данни за рибарници и развъдници що се отнася до броя, поради което за 2008 г. и 2009 г. са били предоставени данни за живото тегло с приблизителни коефициенти на преобразуване. Наред с други държави членки Дания също сигнализира за проблеми, свързани с определението за млади екземпляри, и изказа предположение, че разликите в определенията между държавите членки могат да завишат цифрите за рибарниците и развъдниците.

Естония

Статистическата служба на Естония отговаря за събирането и публикуването на данните относно аквакултурите. Събирането на данни се извършва посредством провеждането на анкета сред всички действащи обекти за аквакултури. Анкетата обхваща производството с търговска цел, развъждането, продажбите, както и междинното производство и

потреблението. Не се събират всички променливи, изисквани по силата на Регламента относно аквакултурите; някои от тях — за продукцията от рибарници и развъдници по видове трябва да бъдат приблизително изчислявани. Данните се подлагат на кръстосана проверка спрямо данните относно зарибяването на Министерството на околната среда, както и спрямо информацията, публикувана от сектора на аквакултурите. Разминаванията в данните се проследяват с подателя на данните по телефона или по електронната поща. Въпреки това достъпът до микроданни за кръстосана проверка е възпрепятстван от съображения за поверителност. Процентът на непредоставяне на информация е нисък — само 6 % през 2008 г., а като цяло качеството на данните се счита за високо. Естония изтъкна съществуването на особен проблем с двойното отчитане на продукцията, продадена между отделните стопанства. Въпреки че са положени значителни усилия за изключване на тези продажби, според всеобщото мнение, все още има какво да бъде подобро.

Ирландия

Ирландската служба за морски риболов (Bord Iascaigh Mhara) отговаря за събирането на данните и предоставянето им на Евростат. Отговорността за качеството на данните носи отделът за планиране и оценка на изследванията на ирландския орган за защита на морския риболов. Ирландия все още не е представила методологичен доклад. Оперативните контакти обаче са в ход.

Испания

Генералната поддирекция за статистика на Министерството на околната среда, селските райони и морските въпроси (MARM) отговаря за събирането и обработката на данните за аквакултурите и работи в сътрудничество с автономната област Андалусия (за морските аквакултури) и с Баската автономна област (по всички аспекти на аквакултурите); MARM отговаря за събирането на данните за другите автономни области. Данните се събират с помощта на анкетни въпросници и интервюта. Достоверността на данните се проверява спрямо предоставените през предходните години данни, а несъответствията се проследяват с подателя на данните.

По-голямата част от данните се събират чрез провеждането на анкета сред обектите за аквакултури, като по този начин испанският сектор е обхванат изцяло. Испанските власти смятат, че достоверността на анкетата е добра. Изготвя се и допълнителна стратифицирана извадка от производители на миди в Галиция. Испания установи наличието на проблем по-специално при определянето на цените и точните коефициенти на преобразуване (брой индивиди към тонове живо тегло) на индивидите, уловени в дивата природа, а след това включени в производствения цикъл. За коремоногите мекотели не е определен коефициент.

Франция

Във Франция събирането и обработката на данните се извършва от Дирекцията по морски риболов и аквакултури към Министерство на земеделието, храните, рибарството, селските райони и планирането. Службата за статистика в областта на рибарството и аквакултурите също участва в обработката на данните и препращането им на Евростат. Събирането на данните се извършва посредством изпращане по пощата годишна изчерпателна анкета, посветена на производството на аквакултури с търговска и нетърговска цел. Понастоящем не съществува национален регистър на обектите за производство на аквакултури, поради което се използват различни източници, за да се поддържа списък на производителите на аквакултури, най-вече на обектите от сектора. Въпросите, за които не е посочен отговор, са

предмет на допълнително проучване, като за най-големите предприятия данните могат да бъдат събрани посредством телефонна анкета. На мястото на липсващите данни се използват данни от сходни обекти, разположени в същата географска област. Валидирането на данните се извършва посредством търсене на отклоненията, вътрешна кръстосана проверка на данните и съпоставяне с вече предоставени данни.

Унгария

В Унгария Дирекцията за природни ресурси в Министерството на земеделието и селскостопанското развитие е основният орган, отговорен за управлението на сектора на аквакултурите, докато за събирането и обработката на данните отговаря Институтът за изследователска и информационна дейност в областта на агроикономиката. Данните се събират ежегодно посредством изпратен по пощата въпросник. В допълнение към изискваните от законодателството данни за производството, зарибяването и структурата се събират и данни за риболова с въдица в блатата, което е свидетелство за значимостта на тази дейност. Данните се валидират при въвеждане чрез сравняването им с минималните и максималните стойности, установени за всеки вид и възрастова категория. Сравнително ограничената по размер статистическа популация позволява всяко едно несъответствие да се проследява по телефона. Унгария вече е натрупала данни от няколко години в системите си, което позволява сравнителна проверка между отделните години. Извършват се и сравнения между отделните региони. Унгария отчита, че нейните системи за събиране и анализ на данните съответстват на текущите нужди.

Италия

Министерството на земеделието (Ministero delle Politiche Agricole Alimentari e Forestali) отговаря за координиране на събирането на данни относно аквакултурите на регионално равнище. Ежегодно се извършва преброяване на всички регистрирани предприятия за аквакултури, за да се съберат необходимите статистически данни. Не се извършват приблизителни изчисления. Италия повдигна някои въпроси във връзка с тълкуването на Регламент (ЕО) № 762/2008, в това число разликите в понятието „продукция“ в посочения регламент и в предхождащия го регламент. Повдигнати бяха въпроси и относно различните определения на производствените методи и „потенциалния капацитет“ на структурите за производство на аквакултури.

Латвия

Централната статистическа служба събира данни за всички икономически активни предприятия за аквакултури, в това число за пазарната продукция (обем и стойности), за производството с цел зарибяване, информация за структурата на сектора и данни за заетостта. Дирекция „Рибарство“ към Министерството на земеделието отговаря за гарантиране на съгласуваността на данните и докладва на Европейската комисия. Въпросникът обхваща целия сектор и не се извършват приблизителни изчисления. Не са установени никакви по-особени недостатъци в латвийските системи.

Литва

Дирекция „Рибарство“ (Отделът за аквакултури и вътрешни водни басейни) към Министерството на земеделието отговаря за събирането и валидирането на първичните данни. Те се изготвят и разпространяват от литовската статистическа служба. Данните се събират посредством изпращани по пощата на всеки шест месеца анкети, като

несъответствията са предмет на обсъждане по телефона. Не се използват специфични техники за приблизително изчисление и се смята, че данните са с високо качество.

Малта

Отделът по селско стопанство и рибарство към Националната статистическа служба отговаря за събирането на данните за аквакултурите и за изпращането им на Европейската комисия. То се извършва чрез ежегоден въпросник, който обхваща рибните запаси, пуснатата на пазара продукция (въведено количество и изходно количество), междинното потребление и информация за структурата. Малтийският сектор е относително малък — включва само шест стопанства, пет от които са специализирани в угояването на тон. Получените данни се проучват внимателно и се подлагат на кръстосана проверка с данните относно продажбите на жива риба и относно международната търговия. Основните проблеми, посочени от Малта, са свързани с малкия размер на популацията и по-специално със затрудненията при попълването на формулярите и със спазването на поверителността на данните.

Нидерландия

Министерството на земеделието, природата и качеството на храните, Съветът за рибни продукти и Централната статистическа служба участват в събирането и обработката на данните за аквакултурите. Производството на черупчести мекотели (миди и стриди) е от огромно значение за Нидерландия от икономическа гледна точка, но въпреки това по-голямата част от предприятията са малки и много от тях са експериментални. Данните се набавят от различни източници, включително от Нидерландската асоциация на рибовъдите, Службата за миди към Съвета за рибни продукти и Нидерландската асоциация на производителите на миди. Производителите на аквакултури са регистрирани в Съвета за рибни продукти и предоставят данните, като попълват въпросник. Данните за производството и цените на мидите, произхождащи както от аквакултурите, така и от улова се вземат от продажбите на тържище. Данните обаче за всеки вид продукт са посочени поотделно, благодарение на което се избягват двойното отчитане и грешките при предоставянето на данни. Данните относно производството на стриди се предоставят от административните органи. Получените статистически данни за рибните стопанства се проверяват, като се съпоставят с докладвания капацитет на производствените обекти и с продажбите на фуражи.

Румъния

В Румъния за събирането и обработката на данните за аквакултурите отговаря Националната агенция за рибарство и аквакултури. Всички предприятия за аквакултури са регистрирани и лицензирани. Регистърът съдържа както административна информация, така и данни за производствените методи, за структурата на обектите, за основните отглеждани видове и др. Информацията относно производствените обеми и стойности и използването на продуктите се събира на месечна основа. Данните се събират от регионалните служби на Националната агенция за рибарство и аквакултури, а изготвянето, валидирането и разпространението се извършва на централно равнище.

Словашка република

Статистическата служба на Словашката република отговаря за събирането, обработката и разпространението на данните. Събирането на данните се извършва чрез преброяване по пощата на сертифицираните производители на аквакултури. Преброяването обхваща целия сектор и не се извършват приблизителни изчисления. Всички нередности в данните,

получени при преброяването, са предмет на проверка по телефона. Словашката република съобщава за проблем по-специално във връзка с производството на пъстърва. Този вид производство се извършва предимно в блата с висок процент на опресняване на водата, което обаче не съответства в достатъчна степен на определението за блата, съдържащо се в Регламента относно аквакултурите.

Финландия

Във Финландия за събирането и обработката на данните за аквакултурите отговаря финландският научноизследователски институт по дивечовъдство и рибарство. Данните се събират посредством статистически въпросник, изпращан до всички производствени единици, фигуриращи в регистъра за аквакултурите. Въпросите, останали без отговор отговор, се проследяват редовно, като в някои случаи могат да бъдат предмет на допълнителна анкета по телефона. За 2009 г. отговори са били получени от 76 % от регистрираните обекти, а приблизителните изчисления за останалите обекти са извършени посредством стратифициране на резултатите и прилагане на специфични за всяко едно ниво коефициенти. Прилаганите цени са средните цени при първата продажба, установени от института.

Швеция

Националният статистически институт отговаря за събирането, обработването и изготвянето на данните за аквакултурите и за предоставянето им на Европейската комисия. Това се извършва от името на Шведската служба по рибарство. Данните се събират чрез ежегодно преброяване по пощата, с което се събира информация за продукцията (обем и стойност), производствената среда, производствените методи и структурата на сектора. Въпросите, за които не е посочен отговор, и несъответствията са предмет на допълнително проучване с подателите на данните по пощенски път (изпращане на въпросници, заменящи предишните) и чрез телефонни интервюта. Процентът на непредоставяне на информация е нисък, всички големи производители са включени в преброяването, поради което данните се считат за пълни. Грешките при обработката са смятат за незначителни.

Обединено кралство

В Обединеното кралство статистическите данни за аквакултурите се събират поотделно от всяко от регионалните правителства: Центърът за околна среда, рибарство и аквакултури (SEFAS) в Англия и Уелс, шотландската дирекция за морски науки (MSS) в Шотландия и Дирекцията по земеделие и развитие на селските райони (DARD) в Северна Ирландия. Данните за Обединеното кралство се изготвят от SEFAS. Данните не включват информация за Англо-нормандските острови и остров Ман. В Англия и Уелс данните се събират от служителите на Инспектората по здравето на рибите по време на контролните проверки, които се извършват периодично. В Шотландия данните се събират посредством въпросник, изпращан ежегодно на всички регистрирани производствени обекти, а в Северна Ирландия на производителите на аквакултури се изпращат пощенски известия, за да се поиска информация във формата, посочен в приложенията към Регламента относно аквакултурите.

Що се отнася до рибовъдството, налице е добро сътрудничество със сектора, а обхватът на предоставените данни е близо 100 %. Данните за черупчестите мекотели също се считат за пълни, но продължават да съществуват известни проблеми с определенията, в това число включването на мидените полета, върху които се отглеждат яйца на миди (ларви). Данните

за обема не се предмет на приблизителни изчисления, но редица източници се използват за приблизително изчисляване на цените.

Държави от ЕИП

Исландия

Исландската Дирекция по рибарство към Министерството на рибарството и земеделието отговаря за събирането и обработката на данните за аквакултурите. Статистическата служба на Исландия отговаря за изпращането на данните на Европейската комисия. Данните се събират посредством ежегоден електронен въпросник, с който се събира информация за производството и продажбите, производствените методи и околната среда и структурата на обектите. Изисква се различните производствени отдели в едно също предприятие да докладват поотделно. Данните се подлагат на кръстосана проверка в сътрудничество с исландската администрация по ветеринарните въпроси и храните, която изисква също така всички обекти за аквакултури да бъдат регистрирани. Осъществява се контакт с подателите на данните, за да предоставят липсващата информация или да коригират аномалиите в данните. Въпросникът обхваща целия сектор и не се използват техники за съставяне на извадки. Въпреки че са използвани различни методи за кръстосана проверка, не е възможно да се добие окончателна представа за качеството на данните, тъй като системата за събиране на данни е въведена отскоро.

Норвегия

Отделът за статистически данни към Дирекцията по рибарството и Статистическата служба отговарят за събирането и публикуването на данните. Гарантирането на качеството на данните и тяхното предоставяне на Европейската комисия се осъществява от Дирекцията по рибарството. Съгласно националното законодателство всички производители на аквакултури за търговски и научни цели трябва да предоставят изискваните от правителството данни. Попълват се пет отделни въпросника на хартиен носител според вида на производството и произвежданите видове. Проверките на качеството се извършват при получаване на данните, а по време на обработката се прави и повторно валидиране.

2.2 Качество на данните

По-голяма част от подателите на данни съобщават за пълен обхват на сектора и добро качество на данните. Малък брой държави съобщават за специфични проблеми по отношение на качеството на данните. Исландия обърна специално внимание на факта, че нейната система за събиране на данни е нова, което затруднява точната оценка на качеството на данните, но подобно на редица други държави Ирландия отбелязва, че постоянно се стреми към подобрене. Данните, предоставени за производството, могат да бъдат сравнени с данните, предоставени съгласно предходния Регламент относно аквакултурите (вж. приложението), поради което е възможно да се направи обективна преценка на качеството на представените доклади. Данните, предоставени на Евростат, са съобразени със стандартите и определенията в сила по отношение на данните SDMX (*Statistical Data and Metadata Exchange, обмен на статистически данни и метаданни*), което позволява базовите проверки спрямо схемата на данните да бъдат извършвани при получаване на данните. Евростат разработва в момента по-сложна процедура за валидиране на „второ ниво“, с която ще се проверява съгласуваността на данните през годините, ще се откриват съществуващите отклонения и ще се проверява вътрешната съгласуваност на данните, като например дали видовете, за които са предоставени данни, са съвместими с посочените среда и метод на производство. Като цяло на съвкупно равнище съгласуваността на данните между годините изглежда добра. В много случаи обаче на ниво вид на производството и отглеждани видове не е налице съгласуваност; така например за някои държави членки са посочени данни за

различни видове. Това може да се дължи отчасти на факта, че в някои случаи са посочвани данни на ниво род или група видове, вместо данни на ниво вид. В някои случаи липсват данни за производството на яйца за консумация от човека, въпреки безспорните доказателства за наличието на такова производство като в Италия например.

Що се отнася до съвкупните данни за продукцията на рибарниците и развъдниците — на ниво държава и на ниво група видове — данните за повечето държави изглеждат достоверни и са съгласувани между двете години, за които са предоставени данни. Съгласуваността на ниво отделен вид е доста по-лоша, но вероятно отразява подобренията в точността на отчитаните данни и извлечените поуки. Налице е очевидно използване на по-обща кодове за видовете през 2008 г. особено що се отнася до мекотелите. В някои случаи обаче изглежда, че данните не са достатъчно точни; така например броят на видовете, за които са отчетени данни, е намалял, особено що се отнася до Румъния, която през 2009 г. е посочила данни само за производството на проходни риби. Дания е била в състояние да предостави информация само в тегло (кг) вместо в милиони индивиди и се опитва да се справи с този проблем.

За някои държави съществуват големи разлики между годините, какъвто е например случаят с Обединеното кралство, което е отчело голям спад в производството на яйца и млади екземпляри. Някои държави членки, по-специално Германия и Дания поискаха пояснение на определението за млади екземпляри в регламента. Терминът не е изрично дефиниран в регламента, но се смята, че е същият като използвания във въпросника за аквакултурите на Организацията на ООН по прехраната и земеделието (ФАО), а именно ларви, малки рибки, млади екземпляри и др. Що се отнася до информацията за употребата на продукцията от рибарниците и развъдниците, която се предоставя по желание, повечето от държавите членки предоставиха поне частична информация.

По отношение на данните за приноса към аквакултурите на основата на улов, Испания съобщава за проблем по-специално с коефициентите на преобразуване на броя индивиди в живо тегло и е заявила, че за някои мекотели не съществуват достоверни данни. Това касае данните за 2008 г. (първата проучена референтна година).

Данните за структурата на сектора се предоставят на всеки три години, поради което е трудно да бъдат валидирани посредством сравнение с други години. Някои данни са били събрани от ФАО и въпреки че не са пълни, особено за годините преди влизането в сила на преразгледания Регламент относно аквакултурите, беше възможно да се провери съгласуваността на някои от данните с тези доклади. В редица доклади бяха констатирани вътрешни несъответствия, например когато даден метод на производство е несъвместим с декларираните видове или пък производствената единица е несъвместима с вида на производството. С някои държави членки все още се доуточняват някои въпроси във връзка с качеството на данните по отношение на структурата и това не позволява публикуване.

Редица държави членки са предоставили поверителни данни, което възпрепятства публикуването на пълните данни. В момента се разработва протокол за работата с поверителни статистически данни за аквакултурите (харта за поверителност) в сътрудничество с държавите членки, като това ще позволи по-ефективно управление на данните от Евростат в бъдеще, както и ще гарантира запазването на статистическата поверителност.

3. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДАННИТЕ (РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ДАННИТЕ)

Докладите на държавите членки са достъпни безплатно чрез базата данни за разпространение на Евростат на адрес: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database. Данните се публикуват и в справочниците на Евростат; последният публикуван справочник е „Agriculture and fishery statistics - Main results - 2009-10“ (Статистически данни в областта на селското стопанство и рибарството – основни резултати - 2009-2010 г., ISBN: 978-92-79-20424-1).

4. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ: АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

21 държави членки и Норвегия предоставиха информация за извършвания от Евростат анализ на съотношението „стойност—ефикасност“ за области, попадащи в обхвата на статистическата програма на Общността за периода 2008 — 2012 г. От държавите, които не предоставят данни за аквакултурите съгласно преходни договорености, повече от половината оценяват тежестта, свързана с предоставянето на отговор на Евростат, като ниска, а останалите оценяват тежестта като средна. Тъй като понастоящем не всички държави членки изпращат данни, по-подробен анализ на съотношението „стойност—ефикасност“ не би бил необходим на този етап. Тази информация ще бъде поискана от държавите членки посредством работната група по статистическите данни в областта на рибарството и техните съответни методологични доклади.

В допълнение към Регламента за статистиката относно аквакултурите, съществуват редица други изисквания на ЕС за събиране и предоставяне на информация относно сектора на аквакултурите, за които вече е установена инфраструктура за мониторинг и отчитане. Това обяснява отчасти защо изготвянето на статистически отчети не се смята за особено обременително от държавите членки. Регламентът за статистиката относно аквакултурите обхваща също така много параметри, данни за които се изискват и от ФАО в нейния въпросник относно аквакултурите. ФАО е съгласна да получи същата информация, която се изпраща и на Евростат, което предотвратява дублиране на докладването.

Изискванията на Европейската комисия включват изготвянето на регистри на предприятията за аквакултури поради свързани със здравето на животните съображения (както бе посочено по-горе), а така също икономическа и биологична информация, предоставяна съгласно регламента относно общностната рамка за събиране на данни⁵. Регламентът относно общностната рамка за събиране на данни изисква предоставянето на някои данни за производството и структурата, но от гледна точка на приложното поле и обхвата им тези данни са различни от данните, събрани съгласно Регламента за статистиката относно аквакултурите.

Обобщението на резултатите от събирането на статистическите данни е представено в приложенията към доклада. Данни за производството на аквакултури в ЕС през годините, последвали влизането в сила на Регламента за статистиката относно аквакултурите, са достъпни за всички държави членки, тъй като тези, на които е разрешена отсрочка за прилагането на Регламента за статистиката относно аквакултурите, продължават да подават данните, изисквани съгласно предходния го регламент (Регламент (ЕО) № 788/96) и от ФАО. През 2009 г. обемът на производството в ЕС е възлизал на близо 1,3 милиона тона, от

---

⁵ Регламент (ЕО) № 199/2008 на Съвета от 25 февруари 2008 г. за установяване на общностна рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ и за подкрепа на научните консултации във връзка с Общата политика в областта на рибарството, ОВ L 60, 5.3.2008 г., стр. 1—12.

които 77 % са били с произход от морските райони: 52 % от Атлантическия океан и 24 % от Средиземно море и Черно море.

На четири държави — Испания, Франция, Обединеното кралство и Италия се падат повече от 66 % от производството на ЕС през 2009 г. Най-голям е делът на Испания, произвела над 268 хиляди тона (22 %), последвана от Франция — над 236 хиляди тона (21 %), Обединеното кралство — близо 197 хиляди тона (15 %) и Италия — над 162 хиляди тона (13 %). Производството на Норвегия, което възлиза на близо 962 хиляди тона, се равнява на повече от 74 % от общия обем на производството в ЕС.

През 2009 г. мекотелите (предимно средиземноморски миди и обикновени ядливи миди) са съставлявали повече от половината от общия обем на производството. Като производствен обем атлантическата съомга, златоглавата ципура и европейският лаврак са били най-отглежданите морски риби, а от сладководните видове това са били пъстървата и шаранът.

Редица държави членки отчитат значимо от икономическа гледна точка производство на яйца от риби, предназначени за консумация от човека, като общият обем за предоставящите данни държави се равнява на малко по-малко от 1000 тона, а стойността надхвърля 22 милиона евро. Производството на яйца от пъстърва е съставлявало близо 98 % от производството като обем, но по-малко от половината от стойността на производството. Въпреки че производство на хайвер от есетра е съставлявало по-малко от 2 % от производствения обем, на него се дължи повече от половината от общата докладвана стойност.

Информация за аквакултурите на основата на улов бе предоставена от осем държави членки. Най-значимите видове са мидите (обикновена ядлива мида и средиземноморска мида) и червеният тон.

Информацията, предоставена за продукцията от рибарниците и развъдниците по отношение на обема по държави, до голяма степен следва тази за общото производство, като Испания и Франция са най-големите производители.

В повечето разглеждани държави членки за изготвянето на статистика относно аквакултурите отговаря Министерство на земеделието (или свързаните с него органи), а не националният статистически институт.

5 ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ

Тъй като някои държави членки все още се ползват от преходни договорености за прилагането на Регламент (ЕО) № 762/2008 г., към настоящия момент не бе възможно да се извърши цялостна оценка на разходите и ползите, свързани с предоставянето на данните. По-подробна оценка ще бъде извършена в края на преходния период, под контрола на Работната група по статистическите данни в областта на рибарството. Това ще бъде поискано в допълнение към методологичните доклади. Понастоящем държавите членки оценяват тежестта, свързана с изготвянето на статистическите данни, от лека до средна.

В своите доклади повечето държави членки предоставиха достатъчно подробна информация за използваните методологии, което позволява те да бъдат оценени. Повечето държави извършват ежегодно преброяване по пощата, което обхваща изцяло производството за търговски цели. При изготвянето на данните се прибягва относително рядко до приблизителни изчисления.

Тъй като понастоящем не всички държави членки предоставят данни съгласно Регламента за статистиката относно аквакултурите, не е възможно да се изготви изчерпателно обобщение на данните за аквакултурите в ЕС, с изключение на данните за производството. Редица държави членки са се сблъскали с проблеми при събирането на пълните данни в съответствие с новите изисквания при прилагането на своите системи за събиране на данни, но работят за тяхното разрешаване в консултация с Евростат и като част от собствените им процеси на непрекъснато усъвършенстване. Качество на данните на обобщено равнище изглежда твърде високо що се отнася до данните за производството и за въведеното количество в рибарниците и развъдниците за повечето държави членки. Това качество обаче не е толкова добро що се отнася до по-подробните данни и трябва да се положат повече усилия, за да се гарантира съгласуваността на данните в бъдеще. Необходимо е да се намери решение на конкретни проблеми, свързани с определенията за етапите в жизнения цикъл.

Все още има неразрешени въпроси по отношение на качеството на данните за някои държави членки, особено що се отнася до данните за структурата. Те се разглеждат двустранно с държавите членки. В Евростат понастоящем се въвеждат нови информационни системи, благодарение на които свързаните с качеството проблеми ще се откриват своевременно и ще могат да бъдат по-бързо отстранени, а данните — публикувани. Що се отнася до данните за структурата, някои от тях се предоставят ежегодно на ФАО, между годините, за които Евростат събира данни, поради което тези доклади трябва да бъдат използвани, за да се направи кръстосана проверка на получените от Евростат доклади с данни за структурата.

Понастоящем Евростат изготвя „харта за поверителност“ с помощта на работна група, съставена от експерти от държавите членки. В нея ще се определи начинът, по който данните ще бъдат обработвани от Евростат, за да се запази поверителността им, и начинът, по който данните могат да бъдат споделени в рамките на службите на Комисията и с други заинтересовани органи, в това число и ФАО.

Приложение — таблици и диаграми

Таблица 1: Общо производство на аквакултури — с изключение на рибарници и развъдници

	<i>Тонове живо тегло</i>		<i>Стойност (1000 евро)</i>	
	2008 г.	2009 г.	2008 г.	2009 г.
EC 27	1 255 332	1 301 866	3 440 127	3 245 953
BE	126	576	667.767	4034.5962
BG	7 251	7 912	16 538	19 513
CZ	20 395	20 071	41537.57447	39 267
DK	37 216	34 131	98 276	88 240
DE	43 977	39 957	97080.122	94240.346
EE	475	654	1 772	2 235
IE	44 871	47 212	92 443	104 271
EL	114 888	121 971	369913.151	397790.833
ES	252 286	268 565	413 458	396 739
FR	238 249	236 438	691 604	697 965
IT	157 865	162 325	465 601	474 863
CY	3 776	3 356	33 145	16 464
LV	583	517	1 529	1 115
LT	3 008	3 428	6 636	6 655
HU	15 000	14 171	30 373	26 495
MT	6 727	5 619	93 763	47 057
NL	46 621	55 561	96 601	84 109
AT	2 087	2 141	12741.113	13878.544
PL	36 813	36 503	73284.92585	76372.90526
PT	7 352	6 727	40175.003	34 064
RO	12 496	13 131	18 131	16 990
SI	1 315	1 308	3485.097	3 069
SK	1 078	823	2 749	1 766
FI	13 439	13 627	36 845	39 582
SE	7 596	8 540	23 248	18 436
UK	179 843	196 603	678 531	540 741
IS	5 088	5 165	15 567	19 115
NO	843 731	961 840	2109992.1	2 572 091

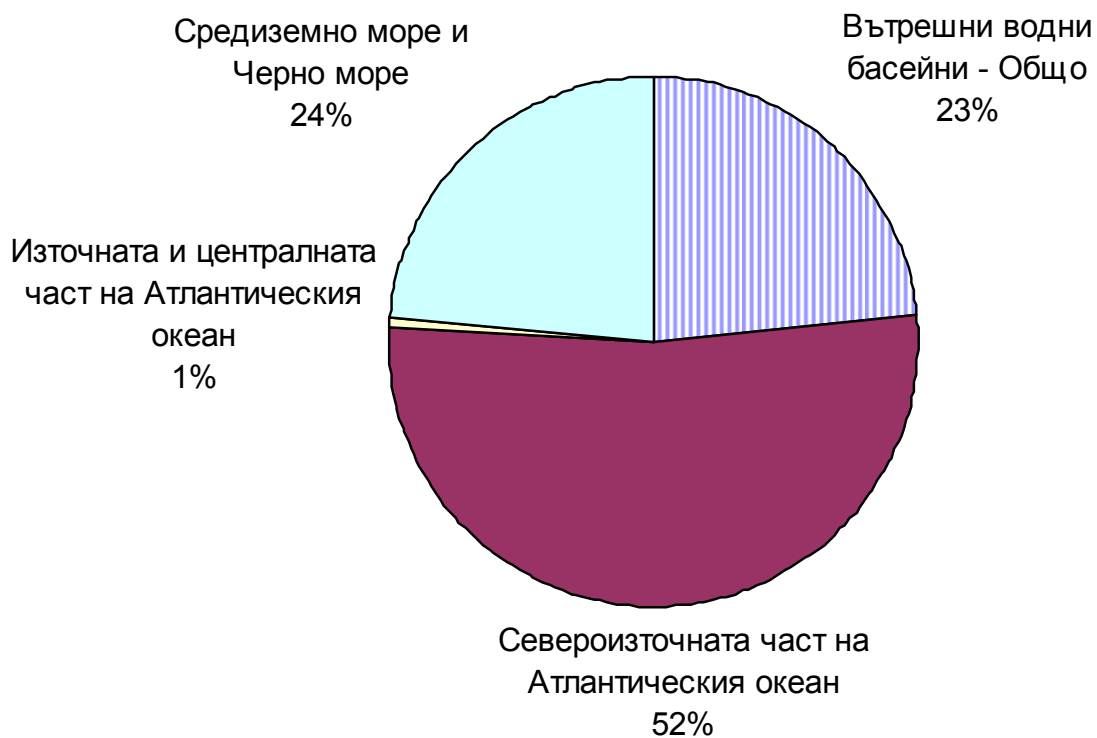
Специфични стойности:

- не се прилага или пълна нула или нула по подразбиране

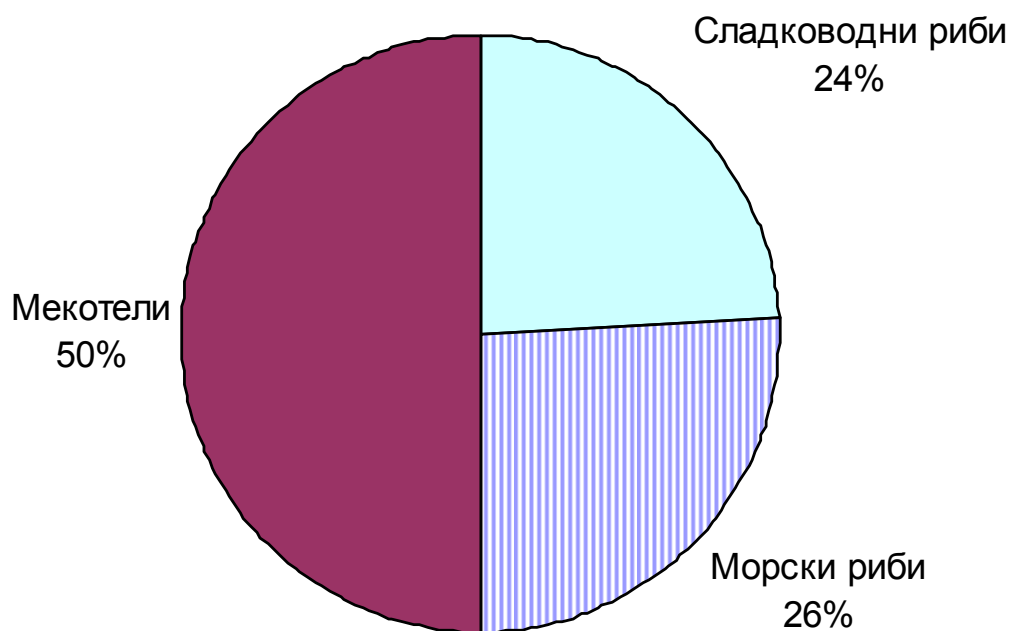
0 по-малко от половината от използваната единица

: няма информация

Схема 1: Разбивка на производството на аквакултури в ЕС по главни риболовни зони на ФАО — 2009 г.

Схема 2: Разбивка на производството на аквакултури в ЕС по видове риба — 2009 г.

Таблица 2: Принос към аквакултурите на основата на улов в ЕС

		2008 г.		2009 г.	
		Брой ('000)	Тонове (живо тегло)	Брой ('000)	Тонове (живо тегло)
EE	Сладководни риби	-	0	-	429
		-	0	-	429
IE	Мекотели	-	17 378	-	17 879
		-	17 378	-	17 879
ES	Мекотели	343	10 807	224	10 349
	Черупчести	22	-	-	5
	Сладководни риби	3 845	-	1 500	2
	Морски риби	34	-	-	2 845
		4 244	10 807	1 724	13 201
FR	Мекотели	-	6 379	-	9 612
		-	6 379	-	9 612
IT	Мекотели	-	3 871	-	4 641
	Сладководни риби	-	-	-	10
	Морски риби	-	340	-	28
		-	4 211	-	4 679
CY	Морски риби	-	645	-	-
		-	645	-	-
MT	Морски риби	-	c	-	c
		-	c	-	c
NL	Мекотели	-	19 700	-	51 900
		-	19 700	-	51 900
UK	Мекотели	-	7 082	-	2 010
	Сладководни риби	7	-	-	-
	Морски риби	2 400	-	65	-
		2 407	7 082	65	2 010

Специфични стойности:

- не се прилага или пълна нула или нула по подразбиране

0 по-малко от половината от използваната единица

: няма информация

c поверителна информация

Сладководните риби включват проходни риби като пъстървата например. Морските видове включват сьомга от Атлантическия океан

Таблица 3: Продукция от рибарниците и развъдниците в ЕС — предвидена употреба

милиони

	2008		2009	
	Яйца	Млади екземпляри	Яйца	Млади екземпляри
BG	92	23	44	16
DK	:	:	:	:
EE	1	1	7	2
IE	8	93	3	90
ES	232	1 105	205	782
FR	-	838	1 022	1 390
IT	163	176	157	133
CY	-	13	0	13
LV	-	42	-	38
LT	0	155	0	932
HU	1	69	0	46
MT	-	-	с	с
NL	-	13	-	9
RO	-	17	-	0
SK	27	15	31	7
FI	57	373	71	294
UK	143	163	86	85
SW	-	3	-	3

Таблица 4 – Структура на сектора в ЕС през 2008 г.

	Хектари					000 кубични метри					Мекотели
	Риба	Черупчест и	Мекотели	Морски водорасли	Общо	Риба	Черупчест и	Мекотели	Морски водорасли	Общо	
BG	2 666	-	655	-	3 321	377	-	-	-	377	-
DK	77	-	412	-	489	1 298	-	-	-	1 298	-
EE	7 306	6	-	-	7 312	67	-	-	-	67	-
IE	2 085	2	11 472	5	13 563	-	-	-	-	-	-
ES	8 168	1 047	1 158	19	10 392	8 789	3	56	0	8 849	23 098
FR	1 072	178	15 521	22	16 793	2 306	-	-	-	2 306	1 684
IT	155 081	12 328	13 224	-	180 633	4 863	-	-	-	4 863	2 659
CY	-	2	-	-	2	984	-	-	-	984	-
LV	4 350	-	-	-	4 350	17	-	-	-	17	-
LT	9 200	-	-	-	9 200	1 149	-	-	-	1 149	-
HU	24 243	-	-	-	24 243	14	-	-	-	14	-
MT	-	-	-	-	-	2 334	-	-	-	2 334	-
NL	0	-	7 945	-	7 945	-	-	-	-	-	-
SK	1 886	-	-	-	1 886	27	-	-	-	27	-
FI	6 864	-	-	-	6 864	1 913	776	-	-	2 689	-
UK	3 804	-	1 567	-	5 372	17 040	-	-	-	17 040	-
SW	12	-	-	-	12	528	-	-	-	528	1 332

Специфични стойности:

- не се прилага или пълна нула или нула по подразбиране
- 0 по-малко от половината от използваната единица
- : няма информация